

დამოუკიდებელი ინსპექტორის

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

ქ. თბილისი

2020 წლის 02 ოქტომბერი

დისციპლინური საქმე №240/18-2

მოსამართლე -- -- მიმართ

დისციპლინური სამართალწარმოების ნაწილობრივ შეწყვეტის შესახებ

-- -- (-- -- დირექტორი) 2018 წლის 26 სექტემბრის №-- საჩივრის საფუძველზე „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁵ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის და 75⁶ მუხლის შესაბამისად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ მოსამართლე -- -- მიმართ დაიწყო დისციპლინური სამართალწარმოება და წარმოდგენილი საჩივრის საფუძველიანობის წინასწარი შემოწმება.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2018 წლის 15 ნოემბრის №187/240-03 წერილით მოსამართლეს ეცნობა მის მიმართ საჩივრის შემოსვლის და დისციპლინური სამართალწარმოების დაწყების შესახებ.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ დასკვნა მომზადდა 2018 წლის 29 ნოემბერს.

1. საჩივრის ავტორის მიერ მითითებული ფაქტები:

-- -- დირექტორმა -- -- წარდგინა საჩივარში აღნიშნა, რომ მოსამართლემ მას არ გადასცა საქმეზე მიღებული საბოლოო გადაწყვეტილება კანონით განსაზღვრულ ვადაში.

ასევე საჩივრის ავტორი მიუთითებს მოსამართლის მიერ მიღებული დამატებითი გადაწყვეტილების კანონიერებაზე, რომლითაც შეცვალა ძირითადი გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი. ასევე საუბრობს მოსამართლის მიკერძოებულობაზე ვინაიდან მისი განცხადებების განხილვას მოსამართლე აჭიანურებდა, ხოლო მოსარჩელის განცხადება 10 დღეში განიხილა და დააკმაყოფილა. ასევე საქმის მასალების გაცნობისას როდესაც მან მოისურვა საქმეში არსებული დოკუმენტებისთვის ასლების გადაღება, სასამართლოს მოხელემ მას ასლების გადაღებაზე უთხრა უარი, ვინაიდან განცხადებაში არ ეწერა იმის შესახებ, რომ სურდა საქმეზე ასლების გადაღება. ყოველივე აღნიშნულიდან გამომდინარე, საჩივრის ავტორმა აღნიშნა, რომ მოსამართლე ხელოვნურად უქმის მას პრობლემებს.

2. საჩივრის საფუძველიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები:

2017 წლის 31 მაისს -- -- სარჩელით მიმართა -- -- სასამართლოს, მოპასუხის -- -- მიმართ, საბუღალტრო დოკუმენტაციის გაცნობის მოთხოვნით. სარჩელი განსახილველად გადაეცა მოსამართლე -- --. 2017 წლის 21 ივნისს მოპასუხემ სასამართლოს წარუდგინა შესაგებელი.

2017 წლის 2 ოქტომბერს საქმე განსახილველად გადაეცა მოსამართლე -- --.

მოსამართლემ პირველი მოსამზადებელი სხდომა ჩანიშნა 2018 წლის 12 მარტს, სხდომის განხილვა გაგრძელდა 2018 წლის 26 მარტს, ხოლო შემდგომი სხდომა გადაინიშნა 2018 წლის 10 მაისს.

2018 წლის 10 მაისის გადაწყვეტილებით, -- -- სარჩელი დაკმაყოფილდა; -- -- მიეცა შესაძლებლობა გაეცნოს -- -- საქმიანობასთან დაკავშირებულ ინფორმაციას, როგორც პირადად, ასევე მის მიერ შერჩეული აუდიტორის ან/და ექსპერტის მონაწილეობით, რა მიზნითაც მიეცეს უფლება გაეცნოს -- -- შესაბამის დეკლარაციებს და საგადასახადო დოკუმენტაციას; -- -- პირველად საბუღალტრო და სახელშეკრულებო დოკუმენტაციას, რომელშიც ასახულია საზოგადოების შემოსავლები და ხარჯები; მიიღოს ამონაწერები -- -- საბანკო ანგარიშებიდან ნებისმიერ პერიოდზე; მიიღოს საზოგადოების ბალანსზე (საკუთრებაში) არსებული ქონების (როგორც უძრავი, ასევე მოძრავი) სრული ჩამონათვალი; მიიღოს საზოგადოების წლიური ანგარიში მოთხოვნილ პერიოდზე; -- -- გადაწყვეტილებაში მითითებული მოთხოვნის შესრულების თაობაზე აცნობებს -- -- 10 დღით ადრე და გადაწყვეტილების მეორე პუნქტში მითითებული დოკუმენტების ასლებს გადაიღებს საკუთარი ხარჯებით.

საქმის მასალებით დასტურდება, რომ მხარეებმა ხელი მოაწერეს გადაწყვეტილების გასაჩივრებაზე უარის თქმის შესახებ ხელწერილს.

2018 წლის 25 ივნისს -- -- წარმომადგენელმა განცხადება წარადგინა სასამართლოში და მოითხოვა განჩინებაში დაშვებული მექანიკური შეცდომის გასწორება. 2018 წლის 26 ივნისის განჩინებით -- -- წარმომადგენელს უარი ეთქვა განცხადების დაკმაყოფილებაზე.

2018 წლის 26 ივნისს მოსამართლემ მიიღო დამატებითი გადაწყვეტილება, რომლითაც -- -- წარმომადგენლის -- -- შუამდგომლობა ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, -- -- მოსარჩელე -- -- სასარგებლოდ დაეკისრა წარმომადგენლის დახმარებისათვის გაწეული ხარჯის ანაზღაურება -- -- ლარის ოდენობით;

2018 წლის 26 ივნისის დამატებითი გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა -- -- წარმომადგენელმა. -- სააპელაციო სასამართლოს 2018 წლის 11 ოქტომბრის განჩინებით სააპელაციო საჩივარი დარჩა განუხილველი.

2018 წლის 17 აგვისტოს -- -- წარმომადგენელმა 2018 წლის 10 მაისის გადაწყვეტილების განმარტების შესახებ განცხადებით მიმართა მოსამართლეს. 2018 წლის 23 აგვისტოს განჩინებით, განმცხადებელს უარი ეთქვა შუამდგომლობის დაკმაყოფილებაზე.

3. დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2018 წლის 29 ნოემბერის დასკვნა:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 75¹ მუხლის მე-2 პუნქტი განსაზღვრავს მოსამართლის დისციპლინური გადაცდომის სახეებს (2020 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი რედაქცია). იმისათვის, რომ დადგინდეს ჰქონდა თუ არა ადგილი მოსამართლის მიერ შესაბამისი გადაცდომის ჩადენის ფაქტს საჭიროა სამართლებრივი შეფასება მივცეთ მოცემულ საქმეზე დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და შევაფასოთ კონკრეტული ფაქტები შეიცავენ თუ არა დისციპლინური გადაცდომის ნიშნებს.

ყურადღება უნდა გამახვილდეს იმ გარემოებაზე, რომ საქართველოს კონსტიტუციის 84-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად (2018 წლის 16 დეკემბრამდე მოქმედი რედაქცია), არავის არა აქვს უფლება მოსთხოვოს მოსამართლეს ანგარიში კონკრეტულ საქმეზე. „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-7 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, მოსამართლე თავის საქმიანობაში დამოუკიდებელია. მოსამართლე ფაქტობრივ გარემოებებს აფასებს და გადაწყვეტილებებს იღებს მხოლოდ საქართველოს კონსტიტუციის, საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპებისა და ნორმების, სხვა კანონების შესაბამისად და თავისი შინაგანი რწმენის საფუძველზე. ამასთან, ამავე ორგანული კანონის 75¹⁰ მუხლის მე-5 პუნქტის

თანახმად, დისციპლინური სამართალწარმოების დროს დაუშვებელია მოსამართლის მიერ გამოტანილი აქტების კანონიერებაზე ზედამხედველობა.

ამდენად, ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება შესაძლებელია მხოლოდ იმ თვალსაზრისით, თუ რამდენად მოქმედებდა მოსამართლე არსებული კანონმდებლობის ფარგლებში. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 261-ე მუხლის თანახმად, „გადაწყვეტილების გამომტან სასამართლოს შეუძლია თავისი ინიციატივით ან მხარეთა თხოვნით გამოიტანოს დამატებითი გადაწყვეტილება, თუ: სასამართლოს არ გადაუწყვეტია სასამართლო ხარჯების საკითხი.“ 2018 წლის 26 ივნისის დამატებითი გადაწყვეტილებით მოპასუხე -- -- მოსარჩელე -- -- სასარგებლოდ დაეკისრა წარმომადგენლის დახმარებისათვის გაწეული ხარჯის ანაზღაურება -- -- ლარის ოდენობით. ამდენად, მოსამართლეს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი არ შეუცვლია, არამედ დაამატა პუნქტი იურიდიული მომსახურების შესახებ თანხის დაკისრების თაობაზე. ამასთან, მოსამართლე -- -- 2018 წლის 26 ივნისის დამატებითი გადაწყვეტილების მიღებისას მოქმედებდა მისთვის საპროცესო კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებამოსილებების ფარგლებში და შუამდგომლობა/განცხადების დაკმაყოფილება/არ დაკმაყოფილების საკითხის შეფასება მის უფლებამოსილებას წარმოადგენდა.

შესაბამისად, დამოუკიდებელი ინსპექტორი არ არის უფლებამოსილი იმსჯელოს მოსამართლის მიერ, თავისი შინაგანი რწმენის საფუძველზე, მტკიცებულებათა შეფასების შედეგად მიღებული გადაწყვეტილების კანონიერებაზე.

4. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ გადაწყვეტილების მიღების სამართლებრივი საფუძველები:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის თანახმად, დისციპლინურ გადაცდომად შეიძლება მიჩნეულ იქნას მხოლოდ ისეთი ქმედება, რომელიც „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტშია მოცემული (2020 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი რედაქცია).

მნიშვნელოვანია, რომ „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹⁰ მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, დისციპლინური სამართალწარმოების დროს დაუშვებელია მოსამართლის მიერ გამოტანილი აქტების კანონიერებაზე ზედამხედველობა. შესაბამისად, საჩივრის ავტორის მითითება მოსამართლის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების/განჩინების კანონიერების თაობაზე არ შეიძლება განხილულ იქნეს დისციპლინურ გადაცდომად.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სადისციპლინო პალატა 2016 წლის 21 ივლისის №დს-შ/9-16 გადაწყვეტილებაში განმარტავს, რომ „კანონიერების პრინციპი კანონის უზენაესობას ეფუძნება. ეს კონსტიტუციური პრინციპია, რომლის თანახმად, არავის არ აქვს უფლება კანონმდებლობის მოთხოვნათა საწინააღმდეგოდ განახორციელოს რაიმე ქმედება.“

ამასთან, მართლმსაჯულების განხორციელების უფლებამოსილება აქვს მხოლოდ მოსამართლეს კანონით დადგენილი წესით, ხოლო მოსამართლის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების გადასინჯვის უფლებამოსილება ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოს კომპეტენციას წარმოადგენს.

ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო განმარტავს, რომ მტკიცებულებათა შეფასება, მათ შორის მათი რელევანტურობის განსაზღვრა, არის ეროვნული სასამართლოების პრეროგატივა (Barbera, Messegue, Jabardo v. Spain, §68).

„მოსამართლის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება არ შეიძლება იყოს გადასინჯვის საგანი, გარდა გასაჩივრების ტრადიციული პროცედურისა“ (ალექსანდრე ვოლკოვი უკრაინის წინააღმდეგ §80). დისციპლინური სამართალწარმოების კრილში, დამოუკიდებელი ინსპექტორი ვერ იმსჯელებს მოსამართლის მიერ მიღებული განჩინება/გადაწყვეტილების კანონიერებაზე, ვინაიდან

დამოუკიდებელი ინსპექტორის სამსახური არ წარმოადგენს სასამართლოს ზემდგომ ინსტანციას, რომელსაც შეუძლია გააუქმოს/შეცვალოს გადაწყვეტილება.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2018 წლის 29 ნოემბრის დასკვნით დადგინდა, რომ -- -- №-- საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები ამ ნაწილში არ შეიცავს მოსამართლე -- -- მიერ „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ნიშნებს (2020 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი რედაქცია).

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹² მუხლის პირველი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორი იღებს დასაბუთებულ გადაწყვეტილებას მოსამართლის მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ, თუ საჩივარი ეხება მოსამართლის მიერ გამოტანილი აქტის კანონიერებას (2020 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი რედაქცია).

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, დამოუკიდებელმა ინსპექტორმა იხელმძღვანელა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹⁰ მუხლის მე-5 პუნქტით, 75¹² მუხლის პირველი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტით და

გადაწყვიტა:

-- -- 2018 წლის 26 სექტემბრის №-- საჩივარზე საჩივარზე შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება მოსამართლე -- -- მიმართ, კანონიერების შემოწმების ნაწილში.

ზურაბ აზნაურაშვილი

დამოუკიდებელი ინსპექტორი